

strijskih oblasti. In potem se nekateri čudijo, da se je srbska propaganda razpasla.

Dijaška zarota v Tuzli. Iz Sarajeve poročajo, da je policija v Tuzli veliko študentovsko zaroto odkrila. Preiskava je že doslej dognala, da so udeleženci te zarote brezdvomno o nameravanem atentatu na prestolonaslednika dvojico vedeli. Doslej se je zaprla okoli 30 srednjekolcev; pa preiskavo se je uvedlo tudi proti posameznim profesorjem; kajti na čelu zarote v mestu Tuzla stoji neki srbski gimnazijski profesor. Protivavstrijsko gibanje na jugu narašča torej v vsakim dnevom in — naša vlada gleda hladnokrvno in čaka . . .

Styria - kolesa

največja fabrika na Avstrijskem in se priporoča po slediči ceni 130, 140, 160, 180—200 K. Zanesljivim kupcem se proda po pogodbi tudi na mesečne rate. Deli (Bestandteile), Pumpe, Šlaue, laterne, vse v veliki zalogi. Cenik se pošije resnim kupcem brezplačno. — Zaloga : 151

BRATA SLAWITSCH v PTUJU.

Dopisi.

Kozje. (Brezobzirnost.) Dne 12. t. m. se je vršila pri nas sv. birma. Ob tej priložnosti se je takoj odstranilo črne zastave, ki so bile razobčene zaradi prečlostnega umora našega rajnega prestolonaslednika. Tudi raz cerkev, pošte in šole se je črne zastave odstranilo. Pač pa se je razobčilo slovensko-srbske zastave, torej tiste barve, ki jih je nosil na svojih prsih morilec Princip, ko je prestolonaslednika Franca Ferdinandu umoril. Pošteno ljudstvo, čeprav slovensko, se je zgrajalo nad tem počenjanjem. Sv. birma bi se lahko obhajala tudi brez te demonstracije. To je sramota!

Brezno. Pretekli pondeljek zjutraj ob 9. uri je 20 letna dekla Gusta Snedec raz mosta skočila v Dravo. Truplo nesrečnice so potegnili v Fali iz vode. Na mostu je pustila svoj predpasnik in molitveno knjigo. Eno uro pred smrtjo je bila v cerkvi pri spovedi.

Jazbine. Strela je udarila 4. julija popoldne v Jazbinah v viničarijo gospoda Simona Ješovnika, nadučitelja pri Sv. Ruperto, Slov. gor. V hiši so bili zbrani viničarska družina Franc in Marija Rojko, dva otroka in mati Marije Rojko. Strela je udarila neki pri dimniku. Vsi popadejo na tla. Kadar pa pridejo zopet k zavesti, zgrabitata žena in njena mati vsaka enega otroka in v strahu bitita ven. Mož pa ostane ležeči noter. Žena hiti živino izganjal s hleva, in potem zmisli na moža, kje je? Drugi ljudje ga prinesajo seveda mrtvega iz hiše. Pogreb je bil 6. julija. N. p. v. m.!

Ruše. Dragi „Štajero!“ Hočem ti naznaniti od totih Ruških čukov ali pa od pevcev. Bilo je na Petrov dan in dne 29. junija. Ako so ravno vedeli, kaj se je prejšnji dan v Sarajevi zgodoval, prišli so iz Ruš na Bistrico in popevali slovenske in srbske pesmi. Ali prišla sta dva fanta, ki ljubita domovino Avstrijsko in jih vprašata, je li ne znajo, kaj se je zgodoval včeraj. Eden od njih odgovori: kaj nas to briga? Ta fanta se razklica in jih pošteeno s kamenjem obsejeta, da so radi svoja kopita pobrali in ušli proti svetim Rušam. Njih vodja je bil organist. Pič rečem: Bog daj vsem klerikalcem pamet! „Štajercianec“ v Bistrici.

Sv. Trojica v Slov. gor. Pri nas že od nekdaj, ako se gre pri kateri volitvi proti naši stanki, je vedno vse „za vero.“ Tako volijo n. pr. Zemljič, Mulečov, Lip, Kukovec itd. Roškarja, ker se gre „za vero.“ Pa tudi pri drugih stvarih je tako. Na ljudi streljati, je drugače greh pri Bogu; ako pa to klerikalec storii „je že

tako Bog hotel.“ Če klerikalec zajce krade, storii to „v dobrem namenu“ — za svoj želodec ali mošnjo — in to tedaj ni nič slabega. Pri volitvi za okrožnega zdravstvenika se je gotovo tudi „za vero“ šlo, da so pa benediktini kaplani tiste župane na volitvo k sv. Antonu spremljali in zaradi varnosti z velikim psom. Volili so tam tudi klerikalni župani v prvi vrsti dra. Weixla, kateri je v gostilni pri Mliniču zahteval, da se naj odstrani iz sobe Marijina podoba. Tista podoba je na tistem prostoru čez 50 let in še ni bila doslej nikomur na potu. V drugi gostilni pa bi se moral odstraniti Kristus, kateri je tako celo v kotu obesen in celo majhen. V tisto hišo je zahejalo v vseh letih že gotovo eden milijon ljudi vseh ver, ali nobeden še tega ni zahteval. Tedaj vsak človek, kateri ima le malo svojih misli, lahko izprevidi, ali se gre resnično za vero? Gre se le za politiko in vera jim mora biti orodje za agitacijo. Seveda bode Zemljič, kateri je glasoval za tega doktorja, od katerega „Slovenski Gospodar“ piše, da je bil pri „bratih Srbih“ in njegova kompanija agitirala pri občinskih volitvah za „vero“, po volitvi pa je vse za te . . .

Sedan, Westfalsko na Nemškem. Tudi tukaj v dalnjih krajih se je avstrijsko-ogrsko ljudstvo zelo prestrašilo velike nesreče, ki se je zgodila v Sarajevi, da so našega dobrega prestolonaslednika in njegovo soprgo umorili. Že 29. junija, ko pride avstrijsko rudarsko društvo sv. Barbare v Burn iz velikega izhoda, prinesli so na zastavi črno šlafno v opomin grozovite nesreče. Na 4. julija so bila vsa avstro-ogrskra društva poklicana na Dortmund od našega vice-konsula, da se hočemo udeležiti zadnje slovesnosti, ki se je vršila tako-le: Na kolodvoru v Dortmundu se je zbralo 11 avstrijsko-ogrskih društev z zastavami in smo se postavili v vrste in smo šli v „Propstei“-cerkev v Silberstrasse ter smo tam „front“ naredili. Tam pride naš vice-konsul z avstrijskimi oficirji in gospodo. Tudi nemški oficirji in gospodje so bili zraven, ko je vice-konsulat paradna društva sprejel. Potem gremo vsi v cerkev, v kateri smo videli pred oltarjem trugo s črnim pregnjeno in na vrhu beli križ; bilo je lepo okinčano s cvetljicami in svečami. Tukaj se je vsako društvo trikrat poklonilo z svojo zastavo. Tam pred oltarjem se postavimo v vrste in zdaj se je začela brati sv. daritev v spomin za našega dobrega prestolonaslednika in njegovo soprgo. Po blagoslovesnosti smo se zopet v vrste postavili z muziko in smo šli k stanovanju vice-konsulata; tam je bil od vsakega društva predsednik naprej poklican im smo podpisali žalostni telegram, kateri je odšel na Dunaj do našega cesarja Franca Jožefa, vladarja avstrijskih in ogrskih dežel.

Novice.

Mično novost za otroke oddaja brezplačno tvrdka Nestlé na Dunaju. To so izrezovalne dekllice, ki predstavljajo znane osebe iz pravljic v umetniško dovršenih rizbah in podajajo otroškemu srcu razvedrilno mikavnost. — Razen te novosti se na željo oddajajo ali razpošljajo tudi poskušnje Nestlé jeve moke za otroke: Henri Nestlé, Dunaj, I. Biberstrasse 2 S.

Razstrelba. Na kitajskem kanonskem parniku „Fieugši“ zgodila se je razstrelba, pri kateri je bilo 35 mornarskih kadetov ubitih. Vzrok te grozovite razstrelbe doslej še ni znan.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Poslanec Wastian bil je svoj čas od slovensko-prvaških in drugih listov hudo napadan, češ da je v neki graški knjigotržnici knjige kradel. Kdor pozna Wastiana in njegove premoženske razmere, ta mora priznati, da je bila ta obdolžitev naravnost podla. Wastian sam je napravil takoj vse korake, da je dobila sodnija priložnost, pečati se z njegovo zadevo; že to je bil najboljši dokaz čiste vesti Wastianove. Pred sodnijo je bil Wastian seveda popolnoma oproščen. S tem so prvaškim hujškačem pač njih dolgi jeziki zavezani. Mariborski občinski svet je poslanca Wastiana seveda takoj zopet za svojega podžupana izvolil. Samoumevnje je, da bodejo slovensko-prvaški listi v svoji neverjetni zagriženosti zoper nemšto vse storili,

da se podla govorica o poslancu Wastianu ne popravi, marveč še razširi. Kajti prvašta edino sredstvo v politični borbi sta laž in osebna lumperija.

„Narodni List“, glasilo že takoreč pokojne „narodne stranke“, sili se še vedno k nekemu nenaravnemu in nepotrebnu življenju. Znano je, da so ga doslej liberalne posojilnice vzdrževali. Ali tem posojilnicam gre zdaj menda samim tako slabo, da se poživlja na politične „ideale“ tistih par narodnjakarjev, ki še niso postali klerikalci. Tako je prišel „Narodni List“ v grozovite denarne zadrege. Vse lepe fraze niso ničesar pomagale, kajti denarja je manjkalo. In časopis brez denarja je tak, kakor vojak brez puške. „Narodni List“ vsled tega zdaj par tednov ni mogel izhajati. Pogrešala ga sicer živa duša ni. Ali malo dolgočasno je pa bilo političnim ljudem po Spodnjem Štajerskem vendar po tem časopisu, ki ni imel, nima in ne bo imel naročnikov. „Narodni List“ pa noče svoje mu določene usode na se vzeti; res noče izginiti, kakor da bi sploh kdaj po njem žaloval. Noče in noče. In boge kje zbral je zopet par stotakov ter se preselil v zavetisce vseh propalih slovenskih listov, — v Ljubljano. Tam pričel je „Narodni List“ zdaj zopet neko „novo življenje“. V Ljubljani se noče okrečati, iz Ljubljane hoče streljati svoje strupene pušice na Štajersko ljudstvo, iz Ljubljane hoče pridigovati svoj narodnjakarski evangelič in podjarmiti vso Spodnjo Štajersko, ki tega lista niti ni hotela, ko je bil v Celju tiskan. „Narodni List“ se tiska v Ljubljani v tisti tiskarni, kjer se tiskajo sploh vse v slovenskih listi. To moramo pribiti, čeprav smo popolnoma prepričani, da tudi ljubljanskemu „Narodnemu Listu“ ne bode žitje cvetelo. Preselitev v Ljubljano je zadnji rešilni poskus. Ali tudi v Ljubljani ne bodejo zastonj in brez denarja tiskali. Zato bode „Narodni List“ prav kmalu iz površja izginil. In mi boderemo, zlasti v teh vročih dneh kislih kumaric, prav britke solzice za njim, jokali!

Srbi v Ptiju. Kadar smo mi trdili, da se med ptujskimi narodnjakarji širi srbofilski gonja, takrat se nas je od prvaške strani psovalo in nas zaničevalo, češ da denunciramo in obrekujemo. Pa je vendar res! Dokaz dogodki zadnjih dni. Medtem ko se je ves civilizirani svet zgrajal nad grozovitim umorom v Sarajevi, prirejali so prvaki veselice z godbo. Glavno taborišče srbskih priateljev v Ptiju je seveda gostilna Mahorič, katero ljudstvo že splošno imenuje krčmo „pri srbskem Petru.“ Tam je pravi srbofilski Babylon. Za danes poročamo le o dveh slučajih, katere bode sicer sodnijska preiskava pojasnila. Te dni bil je namreč solicitator Polančko od dra. Gosak-a (ki je zet g. Mahoriča!) aretiran. Več prič je trdilo, da je Polančko pred Mahoričovo gostilno zaklical: „Živjo Princip“ (to je namreč morilec prestolonaslednika). Polančko je tajil. Pri zaslišanju pa se je izvedelo, da je pisar c. k. okrajne sodnije v Ptiju Franc Fras istotako „Živijo Princip“ zaklical. Fras je bil takoj aretiran in sodniji oddan. Menda je že k okrožni sodniji v Maribor poslan. Fras je eden prvih agitatorjev tukajšnje slovensko-prvaške stranke. On stanuje seveda pri Mahoriču (!). Govori se, da je dejanje že priznal. Solicitorja Polančko so izpustili, a preiskava proti njemu teče naprej. Kajti ne veš, ali je samo Fras, ali pa Polančko ali pa sta oba nesramni klic izustila. Samoumevnje je, da je dr. Gosak prevzel za oba obtičenca troške; hrano v zapor pa sta dobivala iz Mahoričeve gostilne. Take so torej razmere pri ptujskih — Srbih!

Slovenski „Srbi“. V Slov. Bistrici so aretirali slovensko-prvaškega trgovskega pomočnika K. Em. pa; ta fantalin je bil tako predzen, da je ravno zdaj v času največje razburjenosti nad zverinskim umorom v Sarajevu klical v gostilni: „Živijo Srbi!“ Pri zagriženemu temu fantalinu našli so tudi od njega zloženo pesem, v kateri poveličuje umor prestolonaslednika. Srbskega prijatelja morilcev so izročili mariborski okrožni sodniji. Zdaj se zopet vidi, kako daleč vodi prvaško hujškanje. Patriotična hujščina prvakov ne pomaga več čez to dejstvo: v Sarajevu kakor pri nas na Spodnjem Štajerskem se je ednako hujškalo zoper Avstrijo! Klerikalni listi kričijo, da se mi zavzemamo za Robleka in da je s tem dokazan „kompro-